

František TALÍŘ, *Reflexe první Československé republiky a jejího prezidenta T. G. Masaryka na stránkách vatikánského listu L'Osservatore Romano*, České Budějovice 2019, 93 s. včetně příloh.

(diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích)

Posudek vedoucího diplomové práce

Předkládaná kvalifikační práce Františka Talíře se skládá ze sedmi kapitol včetně úvodu, závěru, seznamu použitých pramenů a literatury a obrazové přílohy. Věnuje se především politicko-náboženské reflexi reality meziválečného Československa na stránkách vatikánského listu *L'Osservatore Romano*, kterou autor konfrontuje jak s dalšími českými a italskými periodiky (např. *České slovo*, *Lidové listy*, *Lidové noviny*, *Corriere della Sera*, *Il Messaggero*, *La Stampa* atd.), tak rozsáhlou literaturou, především české provenience, aby se pokusil odpovědět na otázku, jakým způsobem oficiální periodikum Svatého stolce, vydávané mimochodem od roku 1861, na dění v Československu nahlíželo.

Ve snaze analyzovat komplexní obraz prvorepublikového Československa František Talíř prostudoval svědomitě všechny ročníky vatikánského listu v období od ledna 1914 do března 1939, konkrétně 5.851 čísel, přičemž se soustředil především na politický, náboženský a společenských kontext zpráv, který vhodně zasadil do poměrů 10. až 30. let 20. století. Jeho práce tak není pouze rozborem informací obsažených na stránkách katolického tisku, ale zralou sondou do meziválečné reality, pro niž často subjektivně a značně kriticky psané články poskytovaly zajímavý a cenný pramen. Autor se tak postupně soustředí na reflexi první Československé republiky s přesahem do první světové války i druhé republiky, osobnosti T. G. Masaryka a vývoj politicko-náboženské situace v zemi.

Talířův obraz dění v Československu, prezentovaný v kapitolách 2 *Československo pohledem L'Osservatore Romano*, 3 *Prezident a Vatikán* a 4 *Bratři ve víře*, je

bezpochyby plastický, poněvadž reflektuje dynamickou povahu náhledu, která prodělala od 10. do 30. let značné změny. Pokud byl totiž Svatý stolec na počátku sledovaného období k vývoji událostí kritický, ve 30. letech – symbolicky po svatováclavských oslavách roku 1929 – změnil tento postoj za neutrální a v jejich závěru dokonce za vstřícný, což dokládají události kolem Mnichova na podzim 1938, což odráží i pohled Vatikánu na samotného T. G. Masaryka.

Kvalifikační práce Františka Talíře zajímavým způsobem poukazuje na hluboký zájem, který Svatý stolec prostřednictvím *L'Osservatore Romano* ve vztahu k Československu projevoval. Jeho čtenáři se tak mohli dozvědět značné množství podrobných i stručných zpráv o dění v zemi, kde se katolická církev prezentovala jako živá, rozvíjející se síla, jež tvořila nepostradatelnou součást československé meziválečné společnosti.

Předkládaná diplomová práce Františka Talíře představuje kultivovanou analýzu obrazu československé reality na stránkách oficiálního vatikánského listu v meziválečném období s přesahem do minulosti i období, jež po obsazení českého pohraničí na podzim 1938 následovalo. Stylisticky a gramaticky je práce na velmi dobré úrovni.

Na základě výše uvedeného doporučuji kvalifikační práci Františka Talíře k obhajobě a hodnotím ji stupněm výborně.

Otázky k obhajobě:

1. Kdo býval autorem zpráv vatikánského listu *L'Osservatore Romano* o dění v Československu? Z jakých zdrojů vycházel?
2. Které osobnosti meziválečného Československa se těšily přízni Svatého stolce a které naopak ne?
3. Proč jste jako literaturu nevyužil monografii italského historika Alberta Tronchina *Spravedlivý riskuje* (2015), jež byla rovněž přeložena do češtiny?

České Budějovice dne 15. května 2019

doc. PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.